

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 8. De Natura Charitatis,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78332](#)

C A P . V I I I .

De natura charitatis.

S V M M A R I V M .

90. Definitio charitatis.

91. Amor quidam est amicitia, & quidam concupiscentia: quodque à charitate proueniens, prioris modi sit.

92. Idem amor est mutus, & in quo fundetur.

93. Amor Dei o'sua beneficia, aliquando bonus, aliquando malus.

94. Modus charitatis, & obiectum secundarium.

90. C haritas definita potest virtus, qua in nobis diuinitus infusa, Deum propter se diligimus super omnia, & proximum sicut nos ipsos. Cum autem dicitur *virtus infusa*, significatur id in quo charitas conuenit cum fide & spe: nimur quod non nostro labore sed solo Dei munere habeatur a nobis, iuxta illud ad Rom. 5. Charitas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum sanctum qui datus est nobis.] Illud vero quod subiungitur, *qua Deum propter e'diligimus*, indicat tum primarium charitatis obiectum, quod est Deus, tanquam supernaturalis noster finis, per fidem a nobis cognitus in hac vita: per visionem vero, & fruitionem habendum in futura: tum etiam primarium charitatis actum, qui est amor quidam amicitiae.

91. Quemadmodum ab alio qui dicitur amor concupiscentia, esse in hoc diversum, quod sit quo bonum seu perfectionem volumus amico propter se ipsum: & amor concupiscentiae sit, quo bonum volumus amico proproprios seu propter nostram virilitatem. Itaque charitas est amicitia supernaturalis, qua Deo volumus bonum tam intrinsecum: complacendo nimur nobis in ipsis perfectioribus, ac congaudo quod illas habeat: quam extrinsecum: nempe optando ut ipse ab aliis cognoscatur, laudetur, benedicatur.

92. Iam cum verus amor amicitie requiri, tum ut mutus sit ac reciprocus inter amicos: tum ut fundetur in aliquo vinculo & coniunctione; vt in affinitate, consanguinitate, sodalitate, aut alio huiusmodi: sicut per charitatem nos amamus Deum, ita vicissim amamus ab illo: eo quod creator pater, & dominus noster sit, nosque creaturas, filij, & serui ipsius, particeps conlortesque futuri gloriae celestis.

93. Sed aduerte, quod esti diligere Deum propter beneficia ac emolumenta, quae ab ipso accepimus, non sit actus charitatis de qua agimus: id tamen non esse malum, quando Deus propter se diligeretur a nobis, etiam si nulla talia acciperemus. Alioquin enim David in Psal. 118. non diceret: Inclinauit cor meum ad facienda iustificationes tuas in eternum propter retributionem. Quocirca talis dilectio tunc est peccatum, cum Deus ita diligatur, vt talia non conferret, non diligeretur. Id enim est ultimum finem suum ponere in creatura, & ad eam referre creatorem, quod est peccatum mortale, quemadmodum alii citatis exprimit Sanchez in opere morali lib. 2. cap. 35. num. 3.

94. Quod in definitone sequitur (*super omnia*) indicat modum charitatis, qui est diligere Deum plus careris rebus omnibus, illum scilicet eis preponendo, & eas illi postponendo iuxta verbum Domini Matth. 10. Qui amat patrem aut matrem plusquam me, non est me dignus.] Quod ultimo loco ponitur, & proximum sicut nos ipsos indicat secundarium ac minus principale obiectum charitatis: quod est tum nosmetipsi, tum proximus eo modo quo in sequenti cap. tradetur.

C A P V T I X .

De charitatis dignitate & necessitate ac precepto.

S V M M A R I V M .

95. Charitas est virtus omnium dignissima.

96. Maxime necessaria ad salutem, & ideo ipsis illius positus est in precepto.

97. Quod datur de diligendo Deo super omnia.

98. Pro quo tempore obliget.

99. Obligatio ad dilectionem Dei naturalem, & obligatio ad dilectionem nostri, & proximi.

Charitatem virtutum omnium dignissimam esse aperite constat ex sacra Scriptura cum dicitur Matth. 22. In his duobus mandatis, intellige de dilectione Dei & dilectione proximi, vniuersa lex pender & Prophetæ.] & ad Roman. 13. Qui proximum diligit legem implevit] & paulo post: Plenitudo legis est dilectio.] & 1. Corinth. 13. Nunc autem manent fides, spes, charitas tria haec: major autem horum est charitas. Idem etiam constat ex eo, quod charitas tanquam regina, imperet omnibus aliis virtutibus, earum actiones dirigens in Deum, finem nostrum ultimum supernaturale, casque ex humanis reddens diuinis ac aeternæ vita meritorias, dum nempe sua cooperazione facit, ut ex amore Dei proueniant, & exerceantur. Nam ut surculus boni & suavis fructus arboris agresti in ultius facit ut ea similes fructus, ferat: ita charitas insita nostra voluntati, facit ut ipsa producat actiones meritorias aeterna salutis: quod aliqui null'modo fieri posset, ut patet ex cap. 13. prioris ad Corinth.

Vnde constat quanta sit illius necessitas: nimur tantum, ut salus sine ea haberi nequeat, iuxta illud 1. Ioan. 3. Qui non diligit, manet in morte. Constat consequenter actum illius potius esse in precepto: quodquidem Deut. 6. Matt. 22. Mar. 12. & Luce 10. verbis quidem aliquantum diversis, sed sensu eodem traditur, tres continent partes, ut notat D. August. in lib. 1. de doctrina Christiana cap. 26. unam de dilectione Dei super omnia, alteram de ordinata nostri dilectione; & tertiam de dilectione proximi sicut nostri.

Notandum est autem circa primam partem, verba illa quibus continetur. Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, &c. (quorum interpretatio videri potest apud D. Thomam 2. 2, qua si. 44. art. 5.) significare, Deum pluram cetera omnia diligendum esse appretiatum, seu prælatum, id est, ita ut pluris fiat Deus, ac præferatur rebus omnibus: eique sic adhæreatus, ut malum usus quantamcumque alliarum rerum iactetur pati, & quodcumque incommodum sentire: quare offendendo ipsum, ali amicitia ipsius excidere. Erratio est, quia nullus aliis amor potest proportionatus est: Deo qui ultimus nostre finis, supremumque bonum nostrum est. Vnde licet colligere, in peccato mortali manentem, non posse satisfacere obligationi diligendi Deum ex Christiana charitate: utpote qui obiectum sui peccati anteponens Deo, cum super omnia diligere censer non potest.

Iam affirmatum quidem est preceptum istud; sed continens in se negativum: quia eo ipso, quod præcipit dilectionem Dei super omnia, prohibet tum eiusdem odium, tum etiam amorem quo creatura plus, aut æque ac ipse ameretur.

Cum autem prout est preceptum affirmatum obliget tantum pro certo tempore; difficultas est, quodnam sit tempus illud, in quo mortaliter peccatur, si illud non implatur. De qua reagentes Sotius in 1. De natura & gratia cap. 22. & in lib. 2. De iustitia & iure querit, 3. artic. 10. & Nauar. in Enchir. cap. ii. num. 7. & sequentib. & post v. tumquæ Gregorius a Valencia 2. 2. disput. 3. quest. 19. puncto 1. plura constituent tempora, in quibus preceptum istud obligat: sed quantumvis concedendum sit consilium falborum esse, ut homo non solum temporibus illis sed etiam quotiescumque potest, exerceat prædictum charitatis actum nobilissimum: imo necessarium sit, ut animi præparatione & affectu semper sit ad illum paratus: probabile tamen videtur (cum non ratio illorum assignationem refutandi defit: ut videtur est apud Thomam Sanchez in opere morali lib. 2. cap. 35. numero 6. & tribus sequent.) quoniam talis obligatio est sub mortali, ut ex citata autoritate D. Ioannis, & ex predicta charitatis necessitate ad se utem, sati patet: hominem ipsum non obligari ad actum dilectionis quem charitatis preceptum imponit, nisi cum exercitum illius necessarium est,

95.

96.

97.

98.